

به نام خدا

دانشگاه آزاد اسلامی واحد لاهیجان - گروه پرستاری

نام استاد: سهیلا مظلوم واجاری	مقطع: کارشناسی	رشته تحصیلی: پرستاری	تعداد واحد: ۲ واحد	دروس پیشیناز: ندارد	نوع درس: نظری	عنوان درس: اصول اپیدمیولوژی و مبارزه با بیماریها
----------------------------------	-------------------	-------------------------	-----------------------	------------------------	------------------	---

هدف کلی: آشنایی دانشجویان با مفاهیم اپیدمیولوژی، نقش، اهمیت و کار برد آن در جهت حفظ و ارتقا بهداشت جامعه

شماره جلسه	تاریخ جلسه	رئوس مطالب	اهداف رفتاری دانشجو باید بتواند با ۹۰ درصد صحت:	حیطه/سطح	شیوه تدریس	تجهیزات آموزشی	زمان جلسه	تکالیف و ارزشیابی
۱		مقدمه، تعریف و تاریخچه اپیدمیولوژی	۱. مقدمه، تعریف و تاریخچه اپیدمیولوژی را بیان کند. ۲. گذرهای اپیدمیولوژی و تغییر در الگوهای میرایی را توضیح دهد. ۳. اهداف و کاربردهای اپیدمیولوژی را توصیف نماید. ۴. ارتباط اپیدمیولوژی و پرستاری بهداشت جامعه را تفسیر نماید.	شناختی/دانش شناختی/درک شناختی/درک شناختی/درک	سخنرانی- پرسش و پاسخ	اسلاید، تخته و ماژیک	۱۲۰ دقیقه	حضور و شرکت فعال در کلاس سوالات تشریحی و چند گزینه ای
۲		مفاهیم سلامت، بیماری و پیشگیری	۱. مفهوم سلامت و بیماری را شرح دهد. ۲. سیر طبیعی بیماری را توضیح دهد. ۳. تغییرات شدت بیماری را تفسیر نماید. ۴. مفهوم پیشگیری را تفسیر نماید. انواع پیشگیری را در طبقه ی مربوطه ی خود قرار دهد و توصیف نماید. ۵. مفهوم ارتقاء سلامت را تشریح نماید.	شناختی/دانش شناختی/دانش شناختی/درک شناختی/درک	سخنرانی- پرسش و پاسخ	اسلاید، تخته و ماژیک		حضور و شرکت فعال در کلاس سوالات تشریحی و چند گزینه ای
۳		مدل های اپیدمیولوژی	۱. مدل مثلث را شرح دهد. ۲. مدل شبکه ی علیت را شرح دهد. ۳. مدل چرخ را شرح دهد. ۴. سه مدل نام برده را با هم مقایسه نماید.	شناختی/دانش شناختی/دانش شناختی/دانش شناختی/تحلیلی	سخنرانی- پرسش و پاسخ	اسلاید، تخته و ماژیک		حضور و شرکت فعال در کلاس سوالات تشریحی و چند گزینه ای
۴ و ۵		شاخص ها و اندازه گیری های اساسی در اپیدمیولوژی	۱. میزان را تعریف نماید. ۲. انواع میزان ها (میزان ابتلا، میزان مرتبط با موالد، میزان مرتبط با مرگ و میر) را نام ببرد. ۳. انواع میزان ها را از نظر کاربرد عمومی تقسیم نماید. ۴. میزان ها را محاسبه نماید. ۵. نسبت را از دیدگاه اپیدمیولوژیکی تعریف نماید. ۶. نسبت را محاسبه نماید.	شناختی/دانش شناختی/دانش شناختی/دانش شناختی/کاربردی شناختی/دانش شناختی/کاربردی	سخنرانی- پرسش و پاسخ	اسلاید، تخته و ماژیک اسلاید،		حضور و شرکت فعال در کلاس سوالات تشریحی و چند گزینه ای

		تخته و ماژیک		شناختی/ دانش شناختی/ کاربردی شناختی/ تحلیلی شناختی/ دانش شناختی/ کاربردی شناختی/ دانش شناختی/ کاربردی	۵. تناسب را از دیدگاه اپیدمیولوژیکی تعریف نماید. ۶. تناسب را محاسبه نماید. ۷. تفاوت میزان و نسبت را مشخص نماید. ۸. موارد استفاده از میزان بروز و شیوع را فهرست نماید. ۹. بار بیماری و شاخص "دالی" را شرح دهد. ۱۰. شاخص "دالی" را محاسبه نماید.			
	منابع اطلاعات در اپیدمیولوژی	اسلاید، تخته و ماژیک		شناختی/ دانش شناختی/ تحلیلی شناختی/ درک شناختی/ کاربردی	۱. منابع اطلاعات بهداشتی را فهرست نماید. ۲. مزایا و محدودیت های هر کدام از منابع اطلاعات را تشخیص دهند. ۳. منابع اطلاعات مورد نظر را شناسایی نماید. ۴. آدرس برخی سایت ها در اینترنت را فهرست و استفاده نماید.			۶
	مطالعات اپیدمیولوژی	اسلاید، تخته و ماژیک	سخنرانی- پرسش و پاسخ	شناختی/ دانش شناختی/ درک شناختی/ درک شناختی/ درک شناختی/ تحلیلی شناختی/ کاربردی	۱. انواع مطالعات اپیدمیولوژیکی را به تفکیک نام ببرد. ۲. مطالعات تحلیلی (گذشته نگر، آینده نگر) را شرح دهد. ۳. مطالعات توصیفی را شرح دهد. ۴. مطالعات تجربی را شرح دهد. ۵. مزایا و معایب مطالعات گذشته نگر و آینده نگر را مشخص نماید. ۶. نمونه هایی از انواع مطالعات را تدوین نماید.			۷
	اصطلاحات و مفاهیم اپیدمیولوژی	اسلاید، تخته و ماژیک	سخنرانی- پرسش و پاسخ	شناختی/ دانش شناختی/ درک شناختی/ درک شناختی/ درک شناختی/ درک	۱. اصطلاحات مربوط به طبقه بندی بیماری ها را بیان نماید. ۲. اصطلاحات مربوط به وسعت جغرافیایی و زمانی اپیدمی ها را توصیف نماید. ۳. اصطلاحات و مفاهیم اپیدمیولوژیکی مختص بیماری های عفونی واگیر را شرح دهد. ۴. زنجیره ی عفونت بیماری را تشریح نماید. ۵. روش های انتقال بیماری های عفونی را تقسیم و شرح دهد.			۸
	اپیدمیولوژی و کنترل بیماری های شایع واگیر	اسلاید، تخته و ماژیک	سخنرانی- پرسش و پاسخ	شناختی/ دانش شناختی/ دانش شناختی/ درک شناختی/ درک شناختی/ درک شناختی/ تحلیلی شناختی/ دانش شناختی/ درک	۱. مهم ترین و شایع ترین راه انتقال بیماری بر اساس تقسیم بندی بیماری های واگیر توسط سازمان بهداشت جهانی را فهرست نماید. ۲. تعریف، بررسی اپیدمیولوژیکی، روش انتقال، کنترل و پیشگیری بیماری های منتقله از راه تنفس (سرخک، آنفولانزا، ابله مرغان، سیل و جذام) را شرح دهد. ۳. تعریف، بررسی اپیدمیولوژیکی، روش انتقال، کنترل و پیشگیری بیماری های منتقله از راه گوارش (هیپاتیت آ و ای، حصبه، وبا، تب مالت، کیست هیداتیک، توکسوپلاسموز) را شرح دهد. ۴. تعریف، بررسی اپیدمیولوژیکی، روش انتقال، کنترل و پیشگیری بیماری های منتقله از راه پوست و مخاط (کزاز، سیاه زخم، تراخم، هاری) را شرح دهد.			۹ و و ۱۱ ۱۰

				<p>۵. تعریف، بررسی اپیدمیولوژیکی، روش انتقال، کنترل و پیشگیری بیماری های منتقله از بندپایان و حشرات (مالاریا، لیشمانیاز، گال، تب خونریزی دهنده ی کنگو، طاعون، پدیکولوزیس) را شرح دهد.</p> <p>۶. تعریف، بررسی اپیدمیولوژیکی، روش انتقال، کنترل و پیشگیری بیماری های منتقله از راه خون، سرم و تماس جنسی (هیپاتیت ویروسی سی، بی و دی، ایدز، سوزاک، سیفیلیس) را شرح دهد.</p>			
حضور و شرکت فعال در کلاس سوالات تشریحی و چند گزینه ای		سخنرانی- پرسش و پاسخ	<p>شناختی/ دانش</p> <p>شناختی/ درک</p> <p>شناختی/ درک</p> <p>شناختی/ درک</p>	<p>۱. بیماری عروق کرونر قلب را تعریف نماید.</p> <p>۲. اپیدمیولوژی توصیفی بیماری عروق کرونر قلب را شرح دهد.</p> <p>۳. عوامل بیماری کرونر را توصیف نماید.</p> <p>۴. راه های پیشگیری از بیماری عروق کرونر را بر شمارد و توضیح دهد.</p>	اپیدمیولوژی و کنترل بیماری های غیر واگیر	۱۲	
حضور و شرکت فعال در کلاس سوالات تشریحی و چند گزینه ای		سخنرانی- پرسش و پاسخ	<p>شناختی/ دانش</p> <p>شناختی/ درک</p> <p>شناختی/ درک</p> <p>شناختی/ درک</p>	<p>1. بیماری سرطان را تعریف نماید.</p> <p>2. اپیدمیولوژی توصیفی بیماری سرطان را شرح دهد.</p> <p>3. عوامل بیماری سرطان را توصیف نماید.</p> <p>4. راه های پیشگیری از بیماری سرطان را بر شمارد و توضیح دهد</p>		۱۳	
حضور و شرکت فعال در کلاس سوالات تشریحی و چند گزینه ای		سخنرانی- پرسش و پاسخ	<p>شناختی/ دانش</p> <p>شناختی/ درک</p> <p>شناختی/ درک</p> <p>شناختی/ درک</p>	<p>۱. بیماری پرفشار خونی را تعریف نماید</p> <p>۲. اپیدمیولوژی توصیفی بیماری پرفشار خونی را شرح دهد.</p> <p>۳. عوامل بیماری پرفشار خونی را توصیف نماید.</p> <p>۴. راه های پیشگیری از بیماری پرفشار خونی را بر شمارد و توضیح دهد</p>		۱۴	
حضور و شرکت فعال در کلاس سوالات تشریحی و چند گزینه ای		سخنرانی- پرسش و پاسخ	<p>شناختی/ دانش</p> <p>شناختی/ درک</p> <p>شناختی/ درک</p> <p>شناختی/ درک</p>	<p>۱. بیماری کم خونی فقر آهن را تعریف نماید.</p> <p>۲. اپیدمیولوژی توصیفی بیماری کم خونی فقر آهن را شرح دهد.</p> <p>۳. عوامل بیماری کم خونی فقر آهن را توصیف نماید</p> <p>۴. راه های پیشگیری از بیماری کم خونی فقر آهن را بر شمارد و توضیح دهد.</p>		۱۵	

منابع اصلی درس:

پارک ، ک در سنامه طب پیشگیری و پزشکی اجتماعی ۲۰۰۲ جلد اول و چهارم ، ترجمه خسرو رفایی شیر پاک ، انتشارات ایلیا ، ۱۳۸۲

حسینی ، میر محمد اصول اپیدمیولوژی و مبارزه با بیماریها برای پرستاران انتشارات بشری، ۱۳۸۲

سایت بهداشت جهانی

نحوه ارزشیابی و تقسیم بندی نمره:

پرسش ها و فعالیت های کلاسی : ۱ نمره

امتحان پایان ترم : ۱۸

حضور مرتب و بموقع کلاس : ۱ نمره